

HABERLER

• YENİ ANAYASA

Danışma Meclisi, Anayasa Komisyonu yeni Anayasanın hazırlık çalışmaları sırasında üst örgütümüz TMMOB'nin görüş ve önerilerini istemiştir. Odamız TMMOB'ce bu konuda yürütülen çalışmalara katılarak, Anayasa hakkındaki ve Meslek alanımızla ilgili genel görüş ve düşüncelerini iletmiştir.

TMMOB'nin yeni Anayasaya ilişkin görüş ve önerileri Anayasa Komisyonu Başkanlığına iletilmiştir.

• YENİ ANAYASA'DA DEVLETİN MADENLER ÜZERİNDEKİ HÜKÜM VE TASARRUFU KALKIYOR

1961 Anayasasının Tabii Servetler ve Kaynakların aranmasına ilişkin 130. maddesi, yeni Anayasa tasarısında aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 161 — Tabii servetler ve kaynaklar, devletin hüküm ve tasarrufu altındadır.

Tabii servetlerin ve kaynakların aranması Devlet ve özel teşebbüs tarafından yapılır, aramada devletin öncelik hakkı vardır. Özel teşebbüsün arama şartları, kanunla düzenlenir, kanun, bu aramayı teşvik eder.

Bir alan için yerilen arama hakkı, iki yıl sonunda kendiliğinden düşer. Petrol arama süresi ve şartları, kanunla düzenlenir.

Tabii servetlerin ve kaynakların işletilmesinde de öncelik devlete aittir. Özel teşebbüslerin aramaları sonunda buldukları kaynakları işletme hakları saklıdır.

İşletmeye hazır tabii servetlerin ve kaynakların iki yıl içinde devletçe işletilmemesi halinde öncelik hakkı, özel teşebbüsün işletilmemesi halinde işletme hakkı düşer.

Özel teşebbüslerin, tabii servetleri ve kaynakları işletebilmek için uymaları gereken şartlar ile kaynakların millî ekonomik hedefler doğrultusunda israf edilmeden işletilmesiyle ilgili denetim esasları ve müeyyideler kanunla düzenlenir.

Devlet özel teşebbüsle ortak olarak arama ve işletme tesisleri de kurabilir.

1961 Anayasasında ise ilgili madde aynen şöyleydi /

MADDE 130 — Tabii servetler ve kaynakları devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı devlete aittir. Arama ve işletmenin devletin özel teşebbüsle birleşmesi suretiyle veya doğrudan doğruya özel teşebbüs eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır.

• YENİ ANAYASA TASARISINA İLİŞKİN ODA GÖRÜŞÜMÜZ BASIN TOPLANTISI YAPILARAK AÇIKLANDI,

Basın açıklaması aynen şöyledir :

Tasanda «Tabii servet ve kaynakları Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır» denmesine karşın aynı madde içinde bu ilke ile çelişen, etkisiz bırakan ve İlkeyi göstermelik yapan cümlelere yer verilmiştir. Özel teşebbüsün madenleri, petrol ve doğal gaz bulması sonucu onları işletip işletmemeye karar vermeleri ve işletmeleri anayasal bir hak olarak tanınmaktadır. Bu; Özel teşebbüse doğal servet ve kaynakları üzerinde hüküm ve tasarruf

hakkı verilmesi ve kamu mülkiyetindeki doğal-kaynakların özel mülkiyet konusu olması anlamını taşımaktadır.

Madenlerimiz tükenebilir kaynaklardır. Aranmaları, işletilmeleri ve tüketilmeleri ulusal çıkarlarımıza uygun olarak planlanmalıdır. Bu tür bir planlama ve denetim için etkili bir şekilde Devletin hüküm ve tasarrufu şarttır.

Kendi çıkarlarını her şeyin üstünde tutan ve böyle durumlarda ulusal çıkarları hiçe sayan bir anlayışın ürünü olarak tasarıya girmesi sağlanan bu maddenin; 1961 anayasasında olduğu gibi «Doğal servet ve kaynakların devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı devlete aittir.» şeklinde düzeltilmesi ve madenlerimizin kısır siyasi tartışmalara konu edilmemesi gerekmektedir. Çünkü madenlerimiz geleceğimizin ve bağımsızlığımızın en önemli araçlarıdır. Ormanlarımız konusundaki duyarlılık madenlerimiz için de gösterilmelidir. İki kaynaktan kamu malıdır ve yine tekrar ediyoruz üstelik madenler işletildiklerinde bir daha yerine konulamıyacak tükenbilir kaynaklardır.

Tasarıda ormanlar için konulan «Devlet ormanları, kanuna göre devletçe yönetilir ve işletilir. Devlet ormanlarının mülkiyeti ve yönetimi özel kişilere devrolunmaz» maddesi aynen madenlerimiz için de kullanılmalıdır.

Bu kadar benzer iki konudaki farklı iki tutumun madenlerimiz üzerinde özel sektörün varlığı ve amaçlarından kaynaklanmakta olduğu açıktır.

Öte yandan kamuoyuna iletilmek üzere, yeni Anayasada «Tabii servetlerin aranması ve işletilmesini» düzenleyen maddesine ilişkin oda görüşü anlatan bir rapor hazırlanmaktadır. Üyelerimizin bu konudaki görüş ve önerilerini odamıza iletmelerini rica ederiz.

• ÖZEL HİZMET TAZMİNATI VE YAN ÖDEMELER KONUSUNDAKİ GÖRÜŞÜMÜZ İLGİLİ MAKAMLARA İLETİLDİ

Bilindiği gibi. Proje dalında çalışan diğer meslek dallarına %14 oranında Özel Hizmet Tazminatı verilmesi öngörülürken, Maden Projelerinde çalışan teknik elemanlara bu oranın %10 olması uygun görülmüştür.

Odamızca ilgililere iletilen bir yazıda, madencilik sektörünün kalkınmanın temel taşlarından biri olduğu hatırlatılarak, bu meslek dalının unutulmasının üzüntü verici olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan, yan Ödeme kararname-sinde yeraltı maden ocaklarında çalışanlara uygulanacak iş riskinin, diğerleri ile 25 puanlık bir farka göre düzenlenmesi eleştirilerek, bu alanda çalışanlara uygulanacak iş riski zammının 1000 puanın üzerinde olması gerektiği vurgulanmıştır.

İlgililere iletilen yazıda yukarıdakilere ek olarak yönetici konumunda bulunan üyelerimizin aynı zamanda birer teknik eleman oldukları, bu nedenle konumlarına uygun en yüksek tazminattan yararlanmaları gerektiği, ve mali sorumluluk taşıyan görevlerde çalışan üyelerimize Mali Sorumluluk Tazminatının da ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

• STAJ SORUNU

Staj sorununun çözümü için Odamızca sürdürülen çalışmalar, üst örgütümüz TMMOB tarafından Başbakanlığa, Milli Eğitim Bakanlığına ve Danışma Meclisi Başkanlığına iletilmiştir.

İlgili makamlara gönderilen yazıda sorunun çözümü için aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

— Staj ücretleri asgari ücret düzeyinden ödenmelidir.

— Stajyerler SSK kapsamında ve geçici işçi statüsünde çalıştırılmalıdır.

— Staj yapacak öğrencilere staj yeri temin edilmelidir.

YENİ YAYINLAR

- Prof. Dr. Cemal Blör ve Dr. Ergin Arioğlu tarafından yazılan «Tahkimat Sistemlerinin Tasarımı» adlı kitabın «John Wiley and Sons» yayınevi tarafından Eylül 1982 tarihinde basılacağı öğrenilmiştir.
- Prof. Dr. Tacettin Ataman'ın «Kaya Mekaniğine Giriş» adlı kitabı Orta Doğu Teknik Üniversitesi yayını olarak çıkmıştır.
- Madencilik konusunda günümüze kadar yayınlanan eserleri (kitap, araştırma, tez, makale v.b.) bir araya getirecek bir kitap hazırlama çalışmaları Maden Mühendisleri Odası Yayın Kurulu tarafından başlatılmıştır.
- TMMOB ve ona bağlı 18 odanın kuruluşlarından günümüze kadar yaptıkları tüm etkinlikleri (kitap, dergi, kongre, seminer, panel, sempozyum, açikoturum, v.b.) içeren bir kitapçık çıkarılmıştır.

KONGRE VE BİLİMSEL TOPLANTILAR

- Her iki yılda bir düzenlenmekte olan Türkiye Madencilik Bilimsel ve Teknik Kongrelerinin sekizincisi 21 - 25 Şubat 1983 tarihinde Ankara'da toplanacaktır.
- 17-23 Eylül 1982 tarihleri arasında Kanada'nın Toronto şehrinde yapılacak olan XIV. Uluslararası Cevher Zenginleştirme Kongresinde Dr. Gündüz Ateşok'un «Concentration of Manganese Ores of Trakya Region» adlı bildirisi sunulacaktır.
- Odamız Zonguldak Şubesinde her iki yılda bir düzenlenen kömür kongrelerinin 3. sünü 10 - 14 Mayıs 1982 tarihleri arasında E.K.İ. fnsangücü Eğitim Merkezi Konferans salonunda toplandı. Kongre'ye 500 yeril ve 11 yabancı delege katıldı. Kongre süresince 5f yabancılara verilen toplam 40 adet bildiri sunuldu ve tartışıldı.

Aramızdan Ayrılan ve İş Kazalarında Yitirdiğimiz Meslektaşlarımızı Saygı İle Anıyoruz

Oğuz EKERCİ
1954—1981

Enli AKTAN
1949 — 1982

Dergimizin en son çıkan Aralık 1980 tarihinden bugüne kadar iki meslektaşımızı işkazaları sonucunda kaybettik.

- TKİ Çayırhan Orta Anadolu Kömür İşletmesinde 28.2.1981 günü meydana gelen yangında mahsur kalan 350 maden işçisinin hayatlarını kurtarmak için ocağa giren Maden Mühendisi Oğuz EKERCİ, istihsal başçavuşu Şahin DEMİRCİ, emniyet nezaretçisi Hasan Hüseyin EKEN ve motorcu Mehmet KAYNAK, ocakta mahsur kolan 350 maden işçisinin tahliye edilmesini sağlayıp geri dönerlerken, yangının temiz hava giriş yolu üzerin-

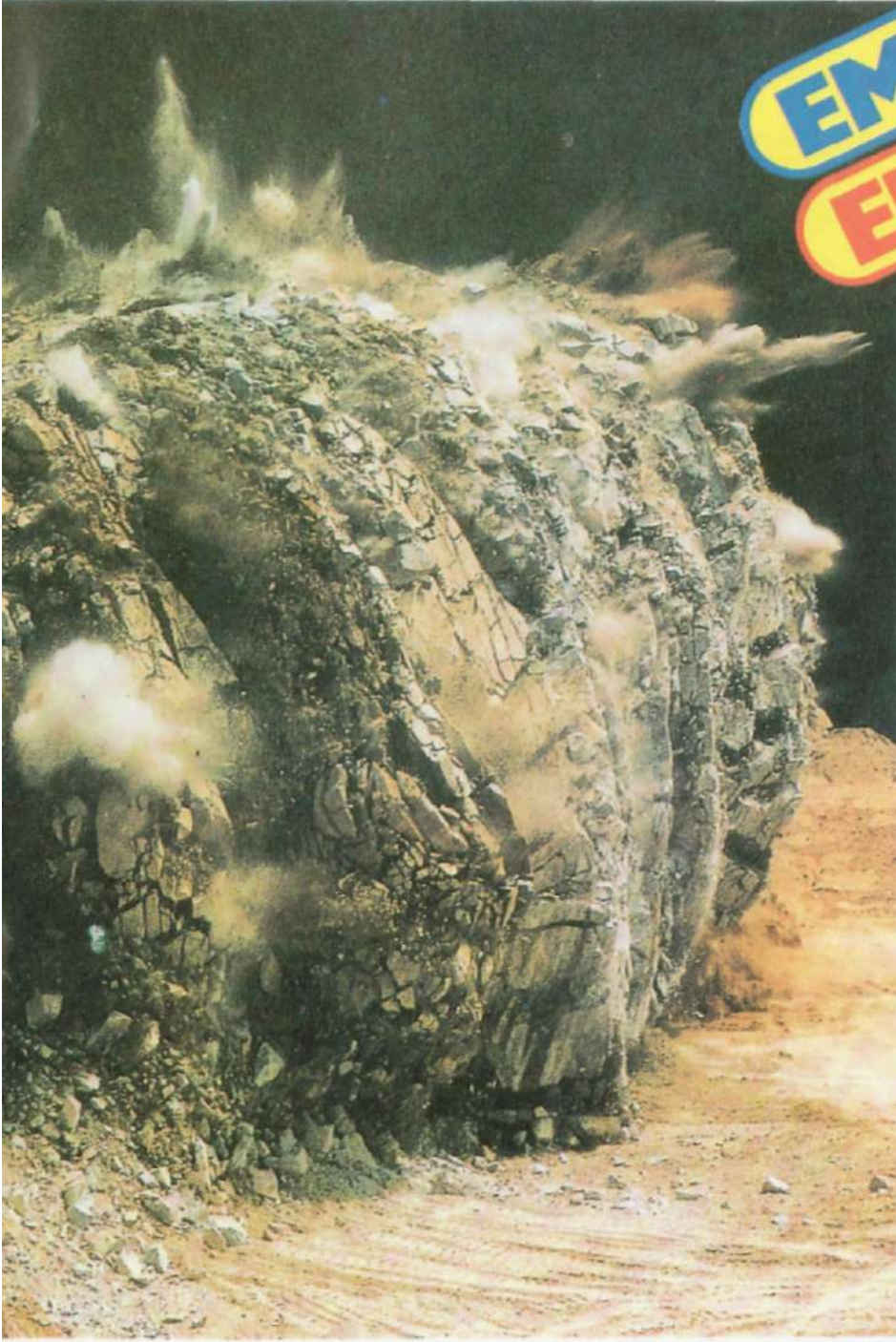
de olması nedeniyle, CO ve CO₂ gazlarının ocağa hızla yayılması sonucu hayatlarını kaybetmişlerdir.

Etibank Bursa Uludağ Volfram madeninde 2.7.1982 günü katlar arasında vinç tanburu nakledilirken, tanbura bağlanan halatın kopması sonucu başyukarıdan yuvarlanan tanbur, alt kattan yukarıya doğru çıkmakta olan Maden Mühendisi Erol AKTAN'a çarparak ölümüne sebep olmuştur. Oğuz EKERCİ'nin beraberinde yitirdiğimiz işçi kardeşlerimizin ve Erol AKTAN'ın ailelerine ve Maden Mühendisleri Topluluğuna başsağlığı dileriz.

ARAMIZDAN AYRILAN MESLEKDAŞLARIMIZ

Oda SEcl No.	İsim	Mezun olduğu Okul ve Tarih	Doğum Yeri ve Tarihi	Ölüm Tarihi
782	Necmettin Turan Öztürk	İTÜ Maden Fak. 1961	Denizli 1938	1980
234	Necdet Özdiñ	Yük. Maden Müh. Mektebi/1931	İstanbul 1908	10.2.1980
410	Ahmet Paker	Maden Teknik Okulu/1954	Pınarbaşı 1924	29.5.1980
609	İbrahim Şenfiio	Zongul. Maden Tek. Okulu/1958	İzmir 1937	15.8.1980
440	Veli Erim	Maden Teknik Okulu 1955	Zile 1925	12.12.1980
2417	Metin Akkoyunlu	ODTÜ 1976	Trabzon 1952	30.6.1931
307	Nihat Üstünel	Yük. taladen Müh. Mektebi/1929	Resne 1904	15.7.1931
870	Selçuk Demirsoy	Aachen Üni. 1959	Ankara 1935	4.10.1981
221	Mazlum Öğet	Yük. Maden Müh. Mektebi 1928	İstanbul 1909	10.10.1981
18	Ruhi Alkor	Yük. Maden Müh. Mektebi 1928	Ceylan 1904	23.2.1982
115	Samim Dibekli	Maden Teknik Okulu 1954	İstanbul 1924	15.3.1932

Bu Gücü Görün

EMULITE®
EMULAN®

*Yeni Nesil
Patlayıcılar*

TÜRKİYE'DE ARTIK EMÜLSİYON PATLAYICILAR VAR

- Çok emniyetlidir.
- Üstün kaya kırma özelliği vardır.
- Patlama hızı yüksektir.
- Isı değişimlerinden etkilenmez.
- Suya dayanıklıdır.
- Delikleri tam olarak doldurur.
- Topuk bırakmaz.
- Kullanımı çok güvenli ve kolaydır.
- Çok iyi parçalanma sağlar.

Nitro Mak

MAKİNA KİMYA-NİTRO NOBEL KİMYA SANAYİİ A.Ş.
CİNNAH CAD. NO:72/14 06690 ÇANKAYA-ANKARA
TEL:(0-312) 440 53 17 - 440 53 18 • FAX: (0-312) 440 61 59
TELEX: 46723 mknn